

Empiezo a leer y escribir
en mi lengua. Zapoteco de
la Sierra Sur Sureste Alto

Guslona' ilabna ikëna de
di'dzëna'. Ditsè

M
E
V
y
T

...• Modelo
Educación
para la Vida
y el Trabajo

DIRECTORIO

Mtro. Aurelio Nuño Mayer
Secretario de Educación Pública

Lic. Héctor Mauricio López Velázquez
Director General del INEA

Créditos a la presente edición

Coordinación general Celia del Socorro Solís Sánchez	Coordinación gráfica y cuidado de la edición Greta Sánchez Muñoz Adriana Barraza Hernández	Ilustración de portada Cristina Niizawa Ishihara
Coordinación académica Sara Elena Mendoza Ortega Carmen Díaz González	Seguimiento editorial María del Carmen Cano Aguilar	Ilustración de interiores Humberto Feria Basurto Juan Jesús Sánchez Muñoz Melquiades González Becerra Ricardo Figueroa Cisneros Instituto Lingüístico de Verano A.C.
Adaptación del prototipo Sandra Bautista Martínez	Supervisión editorial Marlik Mariaud Ricárdez	
Asesoría técnica pedagógica del prototipo Rocío Flores Fernández	Revisión editorial Ruth González Balvanera Cyntia Berenice Ruiz García Marisol Ruiz Monter Hugo Fernández Alonso Agustín Escamilla Viveros	Fotografía Pedro Hiriart y Valencia Juan de Dios Ramírez Bautista
Colaboración Rocío Susana Rojas Ramírez Rocío del Carmen Cruz Pérez	Diseño Ricardo Figueroa Cisneros	
Adaptación para la población hablante en lengua indígena Renato Juárez Pérez	Diagramación Salvador Carmona Yeniséi Oviedo González Ricardo Pérez Rovira	
Revisión técnica Rocío Susana Rojas Ramírez Elisa Vivas Zúñiga Guillermina Hernández Duarte Miguel Angel Recillas González		
Asesoria académica Yásnaya Elena Aguilar Gil Uliana Krupskaya Cruz Guerra		
Apoyo técnico Nuria Zuleica Cruz López Rocío Susana Rojas Ramírez		

Este material tiene como antecedente los contenidos en los materiales producidos por el Instituto Lingüístico de Verano A.C. (ILV), Taller *Combinación de métodos de lectoescritura* (COMELE) segunda edición 2006, cuyos créditos son: Juanita Lind de Watters, Jan Johnson, Julie Nelson de Hernández y el Departamento de Español, ILV México, quienes fueron los encargados de la adaptación y traducción del español del Modelo Económico Multi-estratégico (Multi-Strategy Economy Model).

Empiezo a leer y escribir en mi lengua. Zapoteco Sierra Sur/SEA. MIBES 1. Libro del adulto. D. R. 2016 ©Instituto Nacional para la Educación de los Adultos, INEA. Francisco Márquez 160, Col. Condesa, Ciudad de México, C.P. 06140.

Esta obra es propiedad intelectual de sus autores y los derechos de publicación han sido legalmente transferidos al INEA. Prohibida su reproducción parcial o total por cualquier medio, sin autorización escrita de su legítimo titular de derechos.

ISBN *Modelo de Educación para la Vida y el Trabajo*. Obra completa: 970-23-0274-9

ISBN *MEVyT Indígena Bilingüe con Español como Segunda Lengua*: 970-23-0500-4

ISBN *Empiezo a leer y escribir en mi lengua. Zapoteco Sierra Sur/SEA. MIBES 1. Libro del adulto*: En trámite

Impreso en México

Gu'ín zi'd idib lén ché'in

Kad tib blë gits

Gu'ín xlulw	4
Use'd tib. Yu	6
Use'd chop. Lu	10
Use'd tson. Lay	14
Use'd tap. Yag	18
Use'd ga'y. Blag	22
Use'd xop. Lbad	25
Use'd gadz. Xlab	29
Use'd xun. Gway	32
Use'd ge!. Lbe	36
Use'd tsil. Mal	39
Use'd tsil'ptib. Mak	43
Use'd tsil'pchop. Met	47
Use'd tsinn. Mig	51
Use'd tsida. Nis	55
Use'd tsil'n. Mëg	59
Use'd tsil'ntib. Dzil	63
Use'd tsil'nchop. Mgin	67
Use'd tsil'ntson. Ndzap	71
Use'd tsil'ntap. Nba'n	74
Use'd gal. Lo	78
Use'd galptib. Bo!	81
Use'd galpchop. Du!	86
Use'd galptson. Fok	89
Use'd galptap. Jar	92
Use'd galpgay. Chob	95
Use'd galpxop. Recard	99
Use'd galpgadz. Bis	101
Hoja de Avances	103

Gu'n xlù'w

Lë' libr nak par lu!, minn minndo!, minngol, ne'g zak *Guslona' ilabna ikëna de di'dzëna! Ditsè.* Kad gu'n uza'nu ne'g chapnu, kë'lwa lo gits, chu'nu gilxgabda, gu'n nantl gu'n zak ise'da. Nana lë'ta guslo gak nan lëtr. Por gu'nu nak libr che'n, izal'ta ikë'ta nupga, nupga.

Nana or lë'ta gye'na lë'ta xlabl chop tson ba'll zak ilabda ikë'ta lëtr. Por gunu xne'nu chu'n gilxgab ise'da isa'ndada ñas chë'n ke lë'ta guslo.

Lë' libr chë'n wenl kë di'dzë di'dz use'dl or lëlla yu lën ldo' xna'll, di'dz gu'n xne' pxo'sl pxosgola!. Biy gu'n chë'n gu'n xne'll gu'h kë lo gits, di'dzë chë'n ngandu ise'dte ilabda xka dzekna zak ilabda di'dz xtil. Ikimabiaznu lë' libr chë'nwenise'dta gu'nda gilxgab tibaga ise'da ilabda ikëta.

Gu'n chë'n nak par tib gu'n wen lo minngol nter gyedz Laa. Xne'dz minn tib xkix! lë' minn chë'n uyu'n gilxgab ise'd ikë' di'dzë.

Ksa'lidib lél.

Use'd tib Yu

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

Yu

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

Y y

U u

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Ksa' lo di'dz kon lëtr gu'n xche, lëtr chë'n ("y"), loxna klabu:

U _____ U

U _____

_____ U

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Ksa' lo di'dz kon lëtr gu'n xche, lëtr chë'n ("u"), loxna klabu:

y _____ y _____ y

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Kwiy gu'n zi'd lo gits chë'n. Klabu ichopde' xmextr. Loxna ksa' kad tib di'dz lad gyët.

Nan lu' ksa'w gu'n gadz. Klab gu'n zi'd ne'g ichopde' xmextr.
Loxna lu' ksa'w lad gyët.

Yu saksa.

Lë'! yu sob chow gye'w.

Yu gol.

Lë'! yu ña' gix.

Lë'! yu ña' pxil.

Use'd chop. Lu

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

Lu

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

L I

U u

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Ksa' lo di'dz kon l etr gu'n xche, l etr ch n ("l"), loxna klabu:

_____ U _____ yu

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Ksa' lo di'dz kon lëtr gu'n xche, lëtr chë'n ("u"), loxna klabu:

_____ | _____ ly

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Kwe' di'dz xid chë'n, loxna ksa'w lad xan di'l xwiyla' tsa'w.

lu

lyu

yu

Nan lu' ksa'w gu'n gadz. Klab gu'n zi'd ne'g ichopde' xmextr.
Loxna lu' ksa'w lad gyët.

Lë' lu no'l.

Lë' lu xcha' x'an yag.

Lë' lu yag xcha' or lë' yag gol.

Yu lu yag saksa nak.

Lë' lu yag ndip.

Use'd tson. Lay

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

Lay

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

A a

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'l:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Ksa' lo di'dz kon lëtr gu'n xche, lëtr
chë'n ("a"), loxna klabu:

| _____ y

| _____

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Ksa' lo di'dz kon lëtr gu'n xche, lëtr
chë'n ("y"), loxna klabu:

la _____ a _____

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Kwiy gu'n zi'd lo gits chë'n. Klabu ichopde' xmextr. Loxna ksa' kad tib di'dz lad gyët.

Lay

Laa

Lu

Nan lu' ksa'w gu'n gadz. Klab gu'n zi'd ne'g ichopde' xmextr.
Loxna lu' ksa'w lad gyët.

Lë! lay ulë.

Lë! lay chaw.

¿Blak lay dad chap?

¿Xku'n nak lay?

Lay ndo'gol.

Use'd tap. Yag

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

Yag

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

G g

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Nana kwiy lo gu'n chë'n wen, loxna ksa' lëtr gu'n xche, lëtr chë'n ("g"), loxna klabu.

ya _____

yu _____

_____ ay

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Kwe' di'dz xid chë'n, loxna ksa'w lad
xan di't xwiyla' tsa'w.

yag

yug

gay

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Klab gu'n zi'd ne'g ichopde' xmextr.
Loxna lu' ksa'w lad gyët.

Yu yag win.

Lë' xyag nagol.

Lë' xyag dad.

Lë' yag ndip.

Lë' yag ncho'b.

Use'd ga'y. Blag

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

Blag

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

B b

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Nana kwiy lo gu'n ch  n wen, loxna ksa' l  tr gu'n xche, l  tr ch  n ("b"). Nana dix tib ray idzinn di  t xnab idzinnu.

lag

lu

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Ksa' di'dz gu'n nën kë yi yup. Ksa'w
lo ray par gaku tib ba'll.

Lo yang yu nda blag.

Yu blu lo gya!.

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Klab gu'n zi'd ne'g ichopde' xmextr.
Loxna lu' ksa'w lad gyët.

Lë' blag wen xna.

Lë' gya' xna yë'ls.

Lë' gits xte'd bwelt.

Blag ptye.

Blag naranj.

Use'd xop. Lbad

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

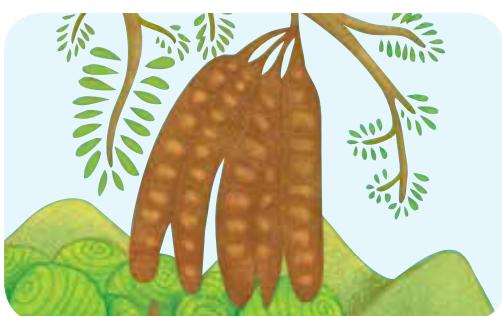
Lbad

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

D d

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Nana kwiy lo gu'n chë'n wen, loxna ksa' lötr gu'n xche, lötr chë'n ("d"), loxna klabu.

lba _____ a _____

ga _____

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Kwe' di'dz xid chë'n, loxna ksa'w lad
xan di't xwiyla' tsa'w.

lbad

gad

dad

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Klab gu'n zi'd ne'g ichopde' xmextr.
Loxna lu' ksa'w lad gyët.

Nix! Ibad.

Xilbad dumana!.

Xilbad dad.

¿Ba wen Ibad?

Lë! Ibad xkë di't ndzë!.

Use'd gadz. Xlab

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

Xlab

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

X x

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'l:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Ksa' lo di'dz kon lëtr gu'n xche, lëtr chë'n ("x"), loxna klabu:

_____ lab _____ bab _____ gad

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Nana kwiy lo gu'n chë'n wen, loxna ksa' lëtr gu'n xche, lëtr chë'n ("x"). Nana dix tib ray idzinn di'l xnab idzinnu.

_____ lab

_____ gad

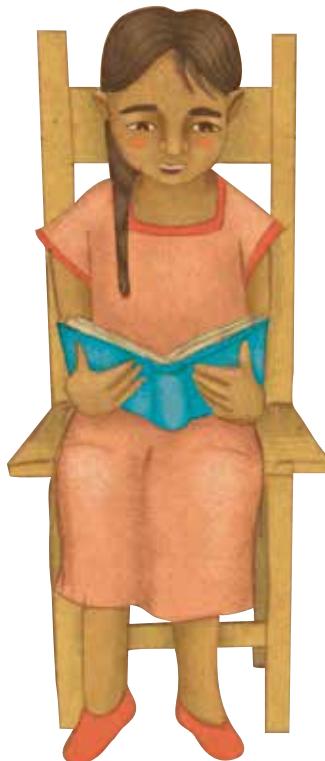

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Kib tib ba'l l n kwent loxna klu ray xanu.

- Uyu tib ndzap win sob chow lidz per zakl xlab cho.
-  Nana nikl nlida xlab ndzap nonta chu'n ndzapga, dzekna ine' minn per chak cho ndzap.
-  Nana konda or l ' tib minn nak dzi'n uchedz ndzap par ilab ndzap tib gits lo minn konda uwiy minn nikla gakda ilab ndzap.
- Nonta ux'idz  a minn ndzap.

Xku'n xlab ndzap

Uyu tib ndzap win sob chow lidz per zakl xlab cho.  Nana nikl nlida xlab ndzap nonta chu'n ndzapga, dzekna ine' minn per chak cho ndzap.  Nana konda or l ' tib minn nak dzi'n uchedz ndzap par ilab ndzap tib gits lo minn konda uwiy minn nikla gakda ilab ndzap. Nonta uxidz  a minn ndzap.

Use'd xun. Gway

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

Gway

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

W w

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Ksa' lo di'dz kon lëtr gu'n xche, lëtr chë'n ("w"), loxna klabu:

g _____ ay

yu _____ a

_____ ag

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Kwiy gu'n zi'd lo gits chë'n, loxna ksa' di'dz lad gyët.

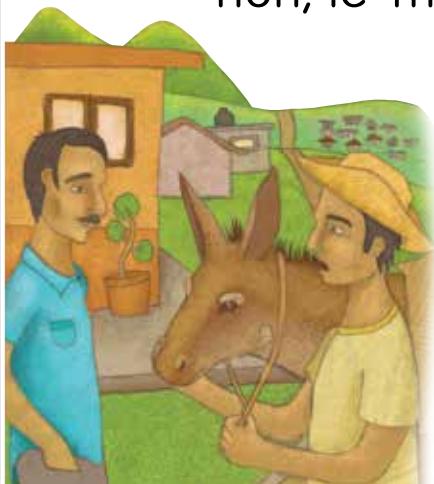

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Kib tib ba'l lën kwent loxna klu ray xanu.

- Lë'na dzob bis xne di'l dza chuta xla'n ika' tib gway gyët non, lë' man xna nixnë.
- Lë'na ikimbiasde lidz dad lë Filigonio.
- Lë'na xto gway cheyla yow.
- Xman chë'n lë' demi nki'nle lon porke chapna' tib më'd dzaknë.
- Gu'nu loxna lë'na xto gway chë'n lota.

Lë'na xto gway

Lë'na dzob bis xne di'l dza chuta xla'n ika' tib gway gyët non, lë' man xna nixnë.

Lë'na ikimbiasde lidz dad lë Filigonio.

Lë'na xto gway cheyla yow.

Xman chë'n lë' demi nki'nle lon porke chapna' tib më'd dzaknë.

Gu'nu loxna lë'na xto gway chë'n lota.

Use'd ge!. Lbe

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë! di'dz:

Lbe

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

E e

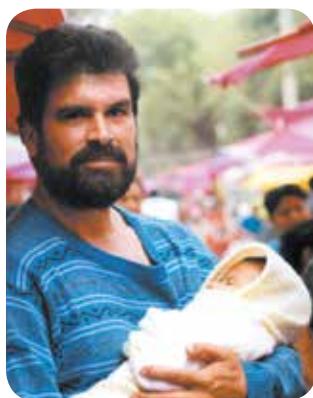
Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Nana kwiy lo gu'n chë'n wen, loxna ksa' lötr gu'n xche, lötr chë'n ("e"). Nana dix tib ray idzinn di'l xnab idzinnu.

 lb _____

 gw _____ y

 xw _____

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Ksa' di'dz gu'n nën kë yi yup. Ksa'w lo ray par gaku tib ba'll.

Lë' dad uyixi ibe.

Lë' minndo! gwey du' lo pxos.

Lë' nay ide'd xwe gaw dad.

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Kib tib ba'll lën kwent loxna klu ray xanu.

- Lë' Ibe chë'n nak xik nak d' lë'wa xyet lëd yag las gu'n yu giy xcho'bu tsil metr lo xkil nollu.
- Lë' lo xiblagu nak xik nak lo gix gu blag.
- Ña lë' lu'nana chu'n stsi'ndacha' minn gunu lo lë' du'ba'n yule ichop du' gom.

Xku'n nak Ibe

Lë' Ibe chë'n nak xik nak du' lë'wa xyet lëd yag las gu'n yu giy xcho'bu tsil metr lo xkil nollu. Lë' lo xiblagu nak xik nak lo gix gu blag. Ña lë' lu'nana chu'n stsi'ndacha' minn gunu lo lë' du'ba'n yule ichop du' gom.

Use'd tsí. Mal

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

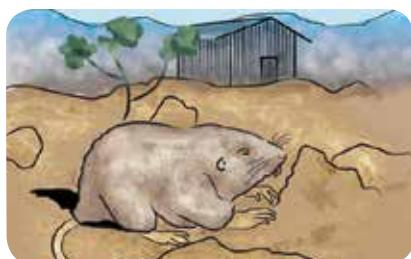
Mal

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

M m

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Nana kwiy lo gu'n chë'n wen, loxna
ksa' lëtr gu'n xche, lëtr chë'n ("m"), loxna klabu.

al

ey

el

de _____ i

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Kib di'dz gu'n kë lad gik lad gyët.

mal

mey

mel

demi

x	a	s	a'	m	e	l	b	a	c
d	m	n	l	s	a	r	s	g	z
y	a	n	t	w	i	m	e	y	p
r	l	c	u	i	d	m	l	a	m
b	i	ch	a	d	e	m	i	s	r

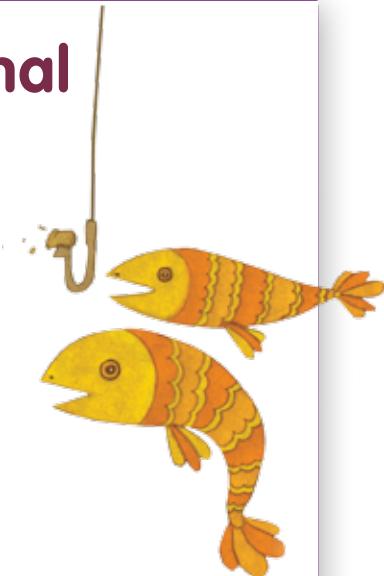
Nan lu' ksa'w gu'n xop. Kib tib ba'l lën kwent loxna klu ray xanu.

- Ne'g zi'd gan xku'n ina'zma mal.
- Gu'n iki'n loma.
- Gweyma tib du' il sed.
- Ga gweyma tib gox ñe'ch gik.
- Lë' ikinchalama du'ga lë' initlma mann lën kubga.

Ne'g zi'd gan xku'n ina'zma mal

Gu'n iki'n loma:

1. Gweyma tib du' il sed.
2. Ga gweyma tib gox ñe'ch gik.
3. Gadzekna gweyma tib gyatxtil gu'n xyu bya'l Ido!.
4. Gweyma tib kub tsutsëw mann.

Ganech gu'n gunma:

Idzinma izo'bma gyatxtil gik gox ichop il.

Xka dzekna lox lë'ma kolbewa ichol nis lë'ma listl zën lo du'. Tika' lë' du' nak bey xkincha nanlama lë'la mal zi'dl ga. Lë' ikinchalama du'ga lë' initlma mann lën kubga.

Use'd tsil'ptib. Mak

Nan lu' ksa'lw gu'n tib. K l di'dz:

Mak

Nan lu' ksa'lw gu'n chop. Klabu ksa'lw:

K k

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Kwiy gan be lë gu'n chë'n. Loxna wen kwiy di'l t xluw ray, ga ksa' lëtr gu'n xche, loxna klabu.

m

l

w

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Kwiy lo gu'n ch  n loxna kwe' di'dz xid ch  n, loxna ksobu lo ray.

L  l _____ nki'n ilib.

L  l lak udzeb lo _____ .

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Kib tib ba'l lën kwent loxna klu ray xanu.

- Uyu tib dad chap tib mak ngol xna xik xna mias.
- Kë' gyat lë, gaw xpakn lo lë' xpakn una'z mdzin.

Xkwent mak

Uyu tib dad chap tib mak ngol xna xik xna mias.

Ñana tib dze lë' dad uya go's lë' mak una'z tib mdzin ncho'b. Nle dad lë' mak una'z mdzin konda udzin uyu'n bis chëp lo xiwna!:

Kë' gyat lë, gaw xpakn lo
lë' xpakn una'z mdzin.

Ñana xiyse dze lë' mak
uyet. Nlas chak ldo' dad
lë' mak uyet.

Use'd tsil'pchop. Met

Nan lu' ksa'lw gu'n tib. Kë'l di'dz:

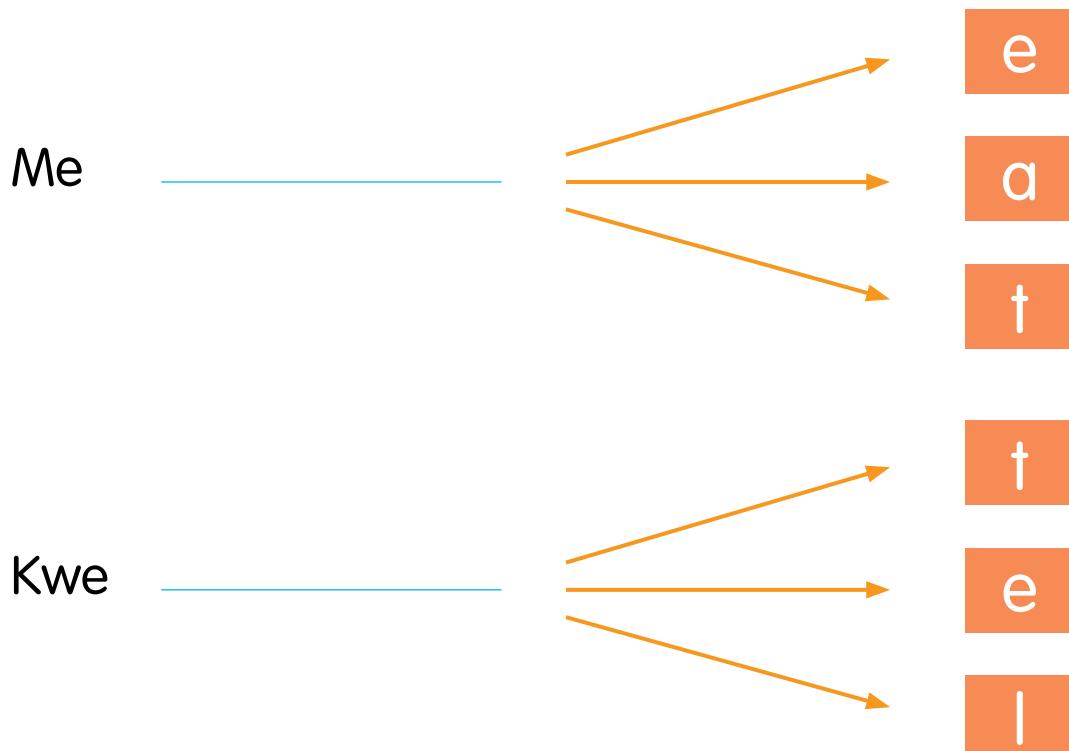
Met

Nan lu' ksa'lw gu'n chop. Klabu ksa'lw:

T t

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Kwiy tson lëtr gu'n kë tson ray, ga
kib tibaga lëtr, loxna kso'bu lo ray lad nchek dzekna lë'w gak
tibaga di'dz.

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Kwiy lo gu'n ch  n loxna kwe' di'dz xid ch  n, loxna kso'bu lo ray. Dix tib ray idzinn di't xnab idzinnu.

L  l met yu xan _____.

dad

L  l _____ chap tib met.

yag

Wenda nla' _____.

met

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Kib tib ba'l lën kwent loxna klu ray xanu.

- Gunu xnena lota, kol ke dë ikata na dze.
- Lë'na chun bis lota di'ldza chuta dzak gilgidz ulan yo'b, lë'na xto bia'l met lë'na zu lidz Dad lë Camerin.

Ika' minn bia'l met

Lë'na chun bis lota di'ldza chuta dzak gilgidz ulan yo'b, lë'na xto bia'l met lë'na zu lidz dad lë Camerin.

Lë' bia'l met chë'n nak gu'n wen lo gilgidzknu gak nanda nonga na dze xtona' mann gal pes. Di'ldza lu'ta xla'n ika' mann i xe lë' mann gak non chop gayo!. Gunu xnena lota, kol ke dë ikata na dze.

Use'd tsinn. **Mig**

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

I i

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Ksa' lo di'dz kon lëtr gu'n xche, lëtr chë'n ("i"), loxna klabu:

m _____ g

m _____ ak

k _____ b

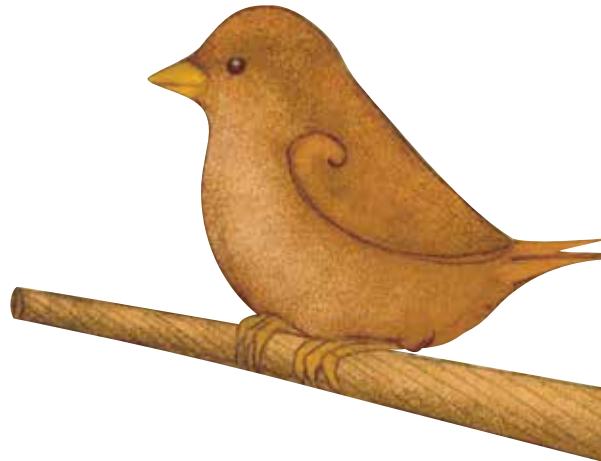
Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Kwe' di'dz xid chë'n, loxna ksa'w lad
xan di't xwiyla' tsa'w, gaku tib ba'.

mig

miak

kib

Lë' _____ schob nis.

Lë' _____ uyab xan yag.

Lë' nay xla'n _____.

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Klab gu'n nak tib ba'l chë'nichopde'
xmextr. Loxna ksa'w klulëw kad xid di'dz.

Lë'migyugiy.

Lë'migkinga'loyag.

Lë'migkëgilugitloyag.

Lë'migneyxgilgid.

Lë'lgeryuichëmangayumig.

Use'd tsida. Nis

Nan lu' ksa'w gu'n tib. K  l di'dz:

Nis

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

S s

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Nana kwiy lo gu'n chë'n wen, loxna
ksa' lëtr gu'n xche, lëtr chë'n ("s"), loxna klabu.

ni _____

_____ ak

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Kib di'dz lad gyët, loxna kso'bu lad
gya, dzekna gaku tib ba'.

Lë' _____ gye'w nex.

ita

nis

Lë' _____ wen tsu xob.

sak

gway

Gakda _____ lëd minndo!.

gits

kits

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Klab gu'n nak tib ba'l chë'n ichopde'
xmextr. Loxna ksa'w klulëw kad xid di'dz.

Lë'nisnex.

Lë'minndo'xgitnis.

Lë'nisdo'ndzig.

Knitnislonëll.

Lë'niszilgiiy.

Use'd tsiln. Mëg

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kël di'dz:

Mëg

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

Ë ë

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Nana kwiy lo gu'n chë'n wen, loxna ksa' lötr gu'n xche, lötr chë'n ("ë"). Nana dix tib ray idzinn di'l xnab idzinnu.

G m _____ g

G m _____

G m _____ s

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Kwiy lo gu'n chë'n wen, loxna ksa'
di'dz gu'n xche, gaku tib ba'l, loxna klabu.

Lë! dad udzeb lo _____.

Lë! nay uyuka'! _____.

Lë! _____ utsuw ña dad.

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Klab gu'n nak tib ba'l chë'n ichopde'
xmextr. Loxna ksa'w klulëw kad xid di'dz.

Lë'mëgstsuw.

Lë'mëgyudën.

Lë'mëgyuichëdi't.

Mëgya's.

Lë'mëgutsuwna!.

Use'd tsí'ntib. Dzil

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

Dzil

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

Z z

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'l:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Bi'n tibsa lëtr gu'n kë lad nchek,
ksa'w lo ray, gaku tib di'dz.

d z i i _____

d z i t _____

z ë _____

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Kwe' tib di'dz lad nchek loxna
kso'bu lo ray.

dzit

zë

dzil

Lë' _____ ulë.

Lë' _____ ngid.

Lë' _____ xcha' kuch.

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Klab gu'n nak tib ba'l chë'nichopde'
xmextr. Loxna ksa'w klulëw kad xid di'dz.

Lë'dzilñal'yunë'd.

Xidzilnay.

Lë'xidzilnayulë.

Lë'makulëxidzilnay.

Use'd tsil'inchop. Mgin

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kël' di'dz:

Mgin

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

N n

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Ksa' lätr gu'n xche, loxna klabu.

m

g

i

t

j

i

t

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Kib di'dz lad gyët, loxna kso'bu lad
gya, dzekna gaku tib ba'.

Lë' _____ xkë' chedz or sil.

mgin

mgid

Lë' dupagol uzu _____ .

mgid

nit

Lë' _____ uyëp lë'n xabna!.

nit

mgid

Nan lu' ksa'l w gu'n xop. Klab gu'n nak tib ba'l chë'n ichopde'
xmextr. Loxna ksa'l w klulëw kad xid di'dz.

Mgindën.

Lë'mginchu'nkiy.

Lë'mginwenxkë'chedzorsil.

Use'd tsí'ntson. Ndzap

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

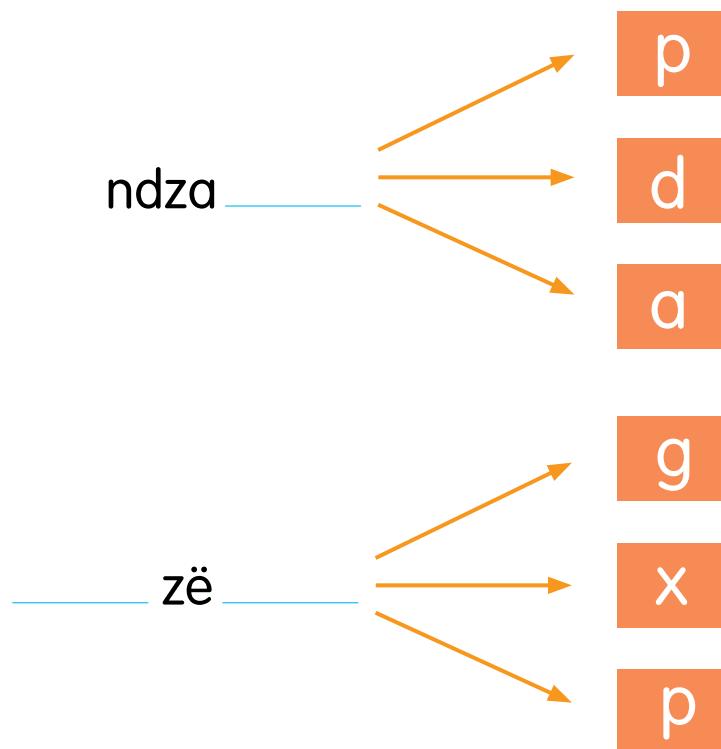
Ndzap

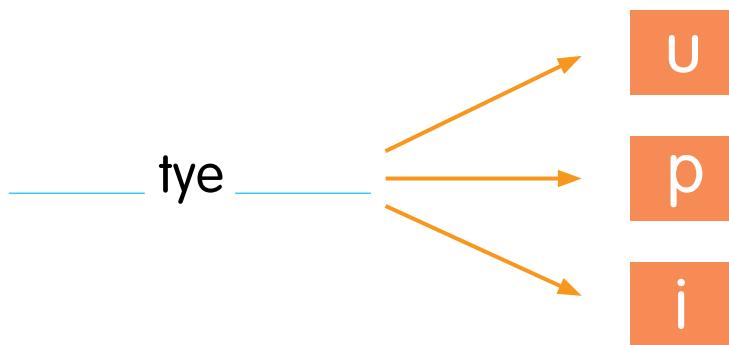
Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

P p

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Kwiy tson lëtr gu'n kë tson ray, ga kib tibaga lëtr, loxna kso'bu lo ray lad nchek dzekna lë'w gak tibaga di'dz.

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Kwe' di'dz xid chë'n, loxna ksa'w lad
xan di't xwiyla' tsa'w, gaku tib ba'll.

ndzap

pzë

Lëi _____ no'll.

Lëi _____ yu nis.

Use'd tsilntap. Nba'in

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

Nba'in

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

A' a'

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Nana kwiy lo gu'n ch  n wen, loxna ksa' l  tr gu'n xche, l  tr ch  n ("a"). Nana dix tib ray idzinn di  t xnab idzinnu.

 nb _____ n

 ib _____

 y _____ n

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Kib di'dz gu'n kë lad gik lad gyët.

nba'ñ

iba'

ya'ñ

m	a	n	i	<u>ch</u>	n	u	g	a	i
a	b	o'	m	e	b	<u>ch</u>	a	i	m
n	j	o	b	d	a'	a	n	b	e
t	m	x	u	ë	n	a	i	a'	l
e	b	ch	<u>ch</u>	p	e'	s	o	d	y
m	y	d	n	i	n	r	b	o	x
u	a'	z	c	g	u	o	k	b	o
i	n	u	b	p	u	x	c	n	j
u'	m	i	g	u	f	m	a	l	y

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Kwiy di'dz gu'n zi'd lad gyä, lox bi'nu
tib ba'l lad gyët.

du

'mana'

uya

dën

na'

uya'

ugit

or

uyo'biche

Use'd gal. Lo

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

Lo

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

O o

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Nana kwiy lo gu'n ch 'n wen, loxna
ksa' l tr gu'n xche, l tr ch 'n ("o"), loxna klabu.

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Kwe' di'dz xid chë'n, loxna kso'bu lo ray gaku tib ba'll.

Lë' _____ ngol.

lon

Uya ugulyia' _____.

dob

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Kwiy di'dz gu'n zi'd lad gya, lox bi'nu tib ba'll lad gyët.

Lë' ni'b

chaw

gyat

Sia

minn

zixi

yag

giy

Nche

xkëw

iba'

Use'd galptib. Bo'

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

Bo'

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

O' o'

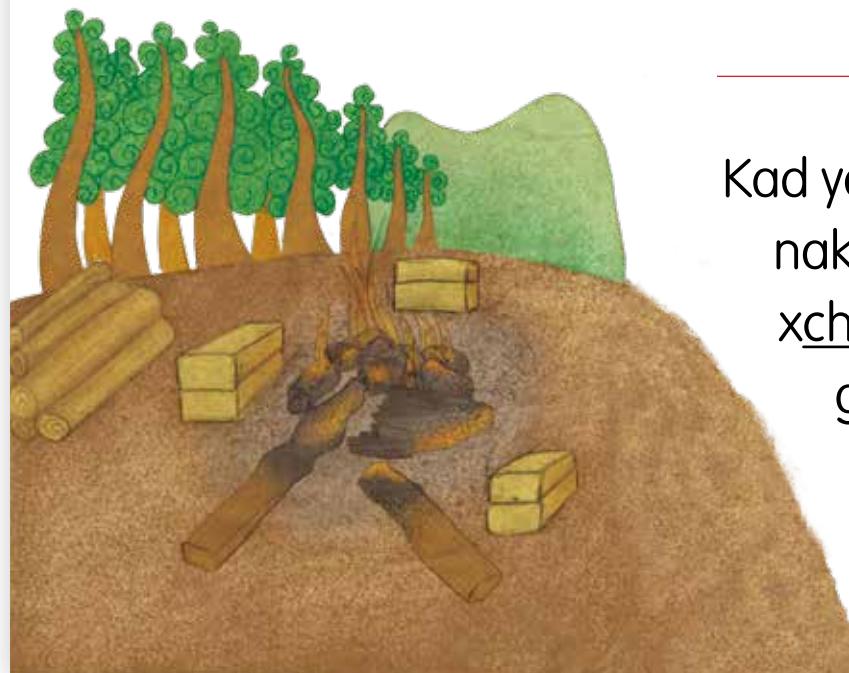
Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Klab gu'n ch  n, loxna k  l di'dz gu'n xche lo ray.

Yag gu'n xcha' bo'

L  l _____ xcha' or l  l minn xk  l gyat or l  l kafe
sdzob lo gi. Ga dzekna l  l _____ xcha' yag
ngedz per gu'n naku ich  da yag xgolya'
sinda pur yag ngedz, nak yag yan, yag yu, yag pxuw,
yag xog per yagnu nak wen par xgolya'
_____.

Kad yagknu chap gan xku'n
nak lo xiblag, tibaga'
xcho'bu. Tib tsil metr ata
gal'y metr xcho'bu lad
gia. L  l luwa xnit lyu
tib gal'y metr ata
xop metr.

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Kwe' di'dz zi'd lad xan, loxna klu ray
xan di'dz gu'n idzin lad gya, dzekna lë'w gak tib ba'.

Lë! _____ xcha' or lë' gyat xkë.

bo'

ido'

Ido'

Lë! dumana' sya _____ .

bo'

ido'

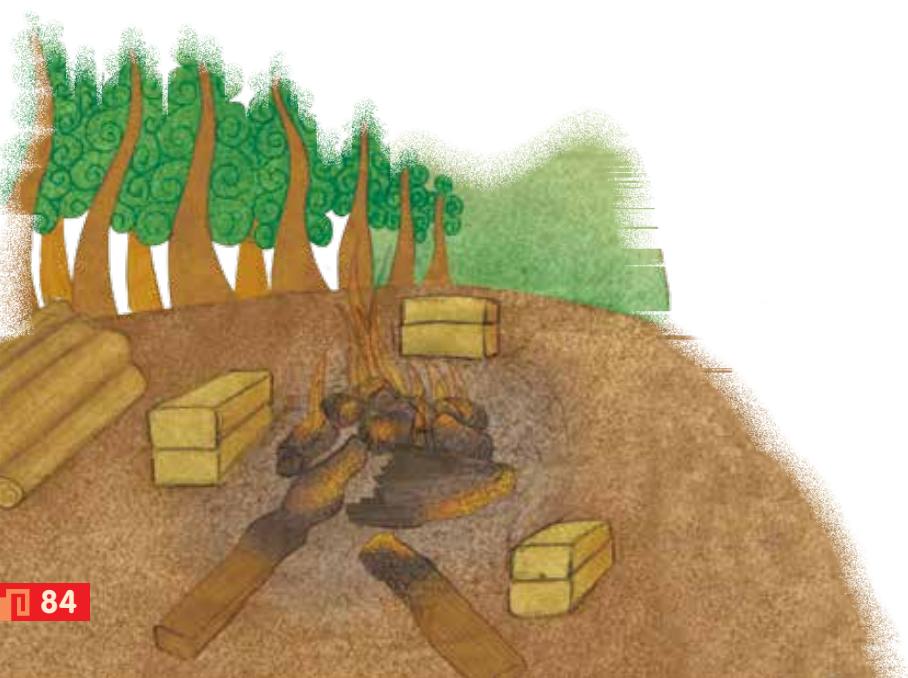
Ido'

Lë! dupagolna në _____ .

bo'

ido'

Ido'

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Kwiy di'dz gu'n zi'd lad gyä, lox bi'nu
tib ba'l lad gyët.

lë'

dumagolna'

uso'b

kafe

Sinda

nguda

dya

lën

perol

Loxna

ñada

minnu

Use'd galpchop. Du'

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

Du'

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

Ui' ui'

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Kwiy gan be lë gu'n chë'n. Loxna wen kwiy di't xluw ray, ga ksa' lëtr gu'n xche, loxna klabu.

d

b

al'

n

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Klab gu'n xnabdi'dz ne'g, loxna kluray xan gu'n lë!.

¿Be kwa'n xkedu' gway?

Du'

Lu'

¿Be kwa'n chey minn yag?

Du'

Du'ba'n

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Kwiy di'dz gu'n zi'd lad gya, lox bi'nu tib ba'l lad gyët.

Ña'g

ya

uyixi

gway

Or

uyo'biche

ukë du'

gway

du'

Use'd galptson. Fok

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

Fok

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

F f

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'!

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Kwe' di'dz xid chë'n, loxna kso'bu lo
ray gaku tib ba'.

fab

fok

faj

Lë' nay uyika' _____ ikë' xni.

Uya tib una' uyika' _____ par gok lni.

Lë' dumana' uyika' _____ idë' lach.

Nan lu'ksa'w gu'n ga'y. Kib di'dz gu'n kë lad gik lad gyët.

fok

faj

fab

m	r	s	a	g	ch	x	p	f	z
b	c	d	t	z	i	s	j	a	b
t	r	ch	f	o	k	p	m	b	e
z	f	a	i	t	n	y	n	o	e
y	o	y	d	g	t	r	p	y	t

Use'd galptap. Jar

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

Jar

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

J i

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Ksa' lo di'dz kon lëtr gu'n xche, lëtr chë'n ("j"), loxna klabu, kune' gan xku'n nak di'dz chë'n:

ar il ob

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Kwe' di'dz xid chë'n, loxna kso'bu lo ray gaku tib ba'l.

jar

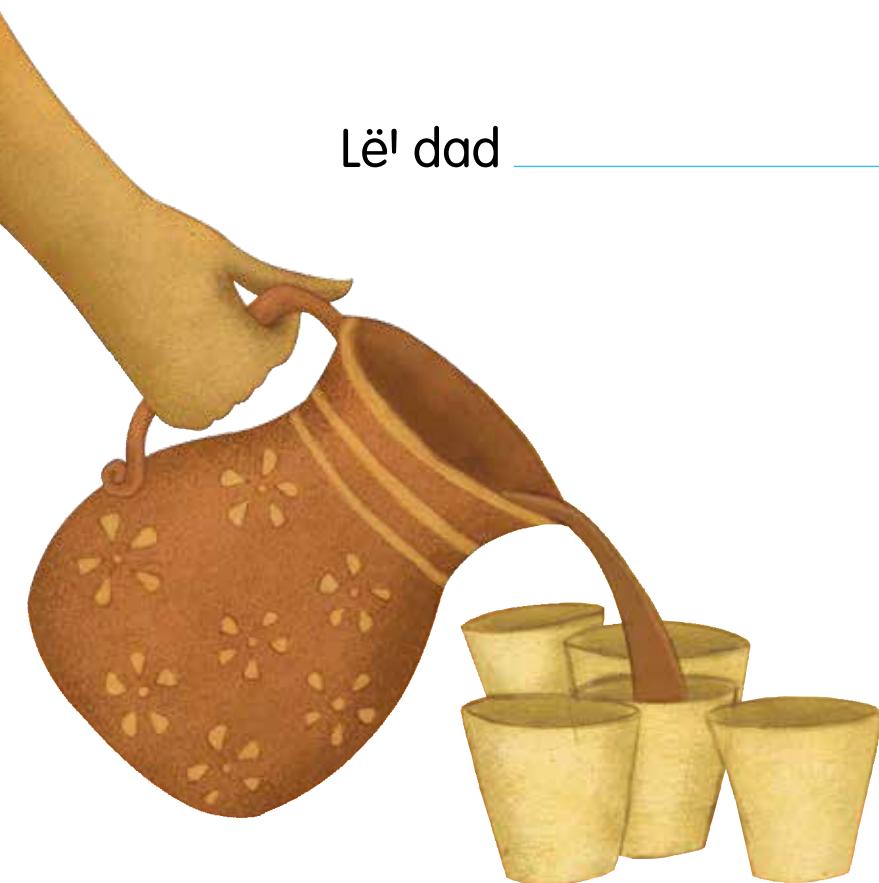
jil

job

Dumana' chap tib _____ .

Lë' dad _____ uyixi yag.

Lë' dad _____ utsi'llña ña'g.

Use'd galpgay. Chob

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kë' di'dz:

Chob

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Klabu ksa'w:

Ch ch

Nan lu' ksa'w gu'n tson. Ksa' di'dz gu'n uza'll:

Nan lu' ksa'w gu'n tap. Ksa' lo di'dz kon lëtr gu'n xche, lëtr chë'n ("ch"), loxna klabu, kune' gan xku'n nak di'dz chë'n.

_____ ob _____ al _____ o'n

Nan lu' ksa'w gu'n ga'y. Kë' tib ba'l kad lë tib gu'n, gu'n
xluw ne'g.

Nan lu' ksa'w gu'n xop. Klab gu'n chë'n, loxna kë' di'dz gu'n xche lo ray.

Mechgid ichop mtoo

Boka ucha' tib mechgid ney tib _____ gyat sya zisa'n lo minn kë dzi'n. Konda sya ichol ñas lë' tib mtoo ucha' uyu'n tseb mechgid. Gadzekna uchal niy mechgid udilbdën. Gadzekna lë' mechgid ukë uto'b giy gyat, ugu lën _____ ñana ñakloda cha' gyat ñaw minn kë dzi'n. Xka dzekna xne' minn lë' gyat uya'n, gal'y gyat xka'ñña minn kë dzi'n. Ñala' boka tsil' gyat xka'ñña minn xkë dzi'n, sinda lo xka uzak man lë' minn uya'n xka'ñña gal'yga gyat.

Use'd galpxop. Recard

Nan lu' ksa'w gu'n tib. Kwiy gan xku'n nak tib kart. L ' izaw zi'd ne'g:

- Stse m '
- L ' minn uzawa
- Ba or uya' kart
- L ' minn tsawa lo
- Be kwa'n naku

Octubr 12, 2008.
or xop

Ros:

Uyidna' ugiblna' lu' per ndzaldl. ¿Be sdzink 'la xitsn i e tsan klinika? Or xun gidl ichixti'dzn.

Xna'

Nan lu' ksa'w gu'n chop. Kë' tib record.

Use'd galpgadz. Bis

Nan lu' ksa'w gu'n t  b. Kib gu'n zi'd lo bis ch  n:

- ¿Be kwa'n naku?
- ¿Chu xne'wa ada chu chu'n bis?
- ¿Be kwa'n xto minn?

Yo'b x'its, yo'b gik

¿Be nanta n   x'its ma?
¡Gu'nta gilxgab kol bi'nnu!

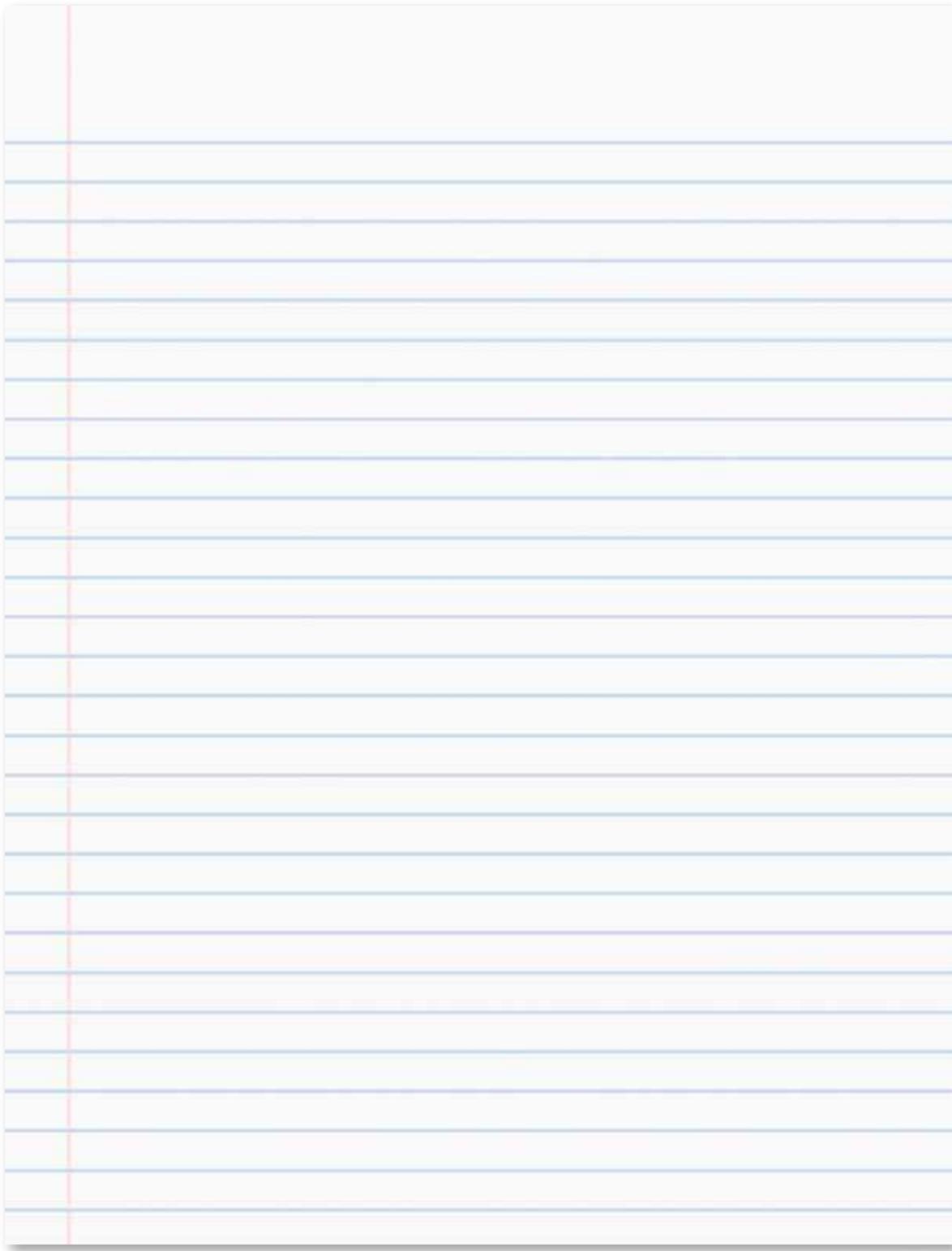
Kol ked  ,   ex'du

Dr. Heriberto del Campo Rosales
Quiropr  tico

Calle Las Manzanitas, n  m. 38, col. Las Frutas
Oaxaca, Oaxaca

Nan lu' ksa'lw gu'n chop. Kë' tib bis di'l t xto minn be kwa'n.

**INSTITUTO
NACIONAL PARA
LA EDUCACIÓN
DE LOS ADULTOS**

Empiezo a leer y escribir en mi lengua. Ditsé

HOJA DE AVANCES

Nombre de la persona joven o adulta

Apellido paterno

Nombrel(s)

Marque con una paloma las habilidades que se hayan completado satisfactoriamente de cada unidad.

RFE o CURP

Lecciones

• Expresa oralmente la idea general de un texto.

- Copia palabras.
- Completa palabras.
- Copia frases.
- Completa frases.
- Identifica las letras del alfabeto.
- Completa textos con palabras.
- Lee y escribe pequeños textos.

Hago constar que se completó satisfactoriamente este libro.

Fecha: _____

Nombre y firma del asesor o de la asesora

Empiezo a leer y escribir en
mi lengua. Ditsé

HOJA DE AVANCES

AUTEOVALUACIÓN FINAL

¿Qué aprendí?

¿Para qué me sirve?

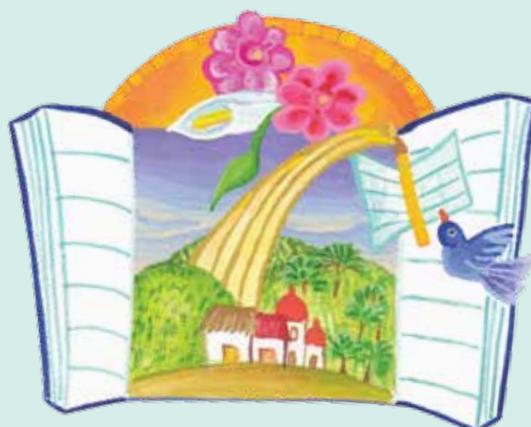
Firma de la persona joven o adulta _____

Datos de la aplicación

Fecha: _____
Lugar de la aplicación: _____

En este material encontrarás diferentes actividades con el propósito de iniciar el aprendizaje de la lectura y escritura; descubrirás diferentes tipos de ejercicios para escribir palabras y frases que te ayudarán después a escribir textos.

Lo gu'n chë'n zi'd ndal gu'n ilabda ikëta, gwiyda' gu'n xne' nu iza' ta di' dz gu'n yudta ikëtu tib kwent.

DISTRIBUCIÓN GRATUITA GU'N XKISA

Este programa es público, ajeno a cualquier partido político. Queda prohibido su uso para fines distintos a los establecidos en el programa.

Ditsè • Di'dzë • Zapoteco de la Sierra Sur Sureste Alto • Ditsè • Di'dzë